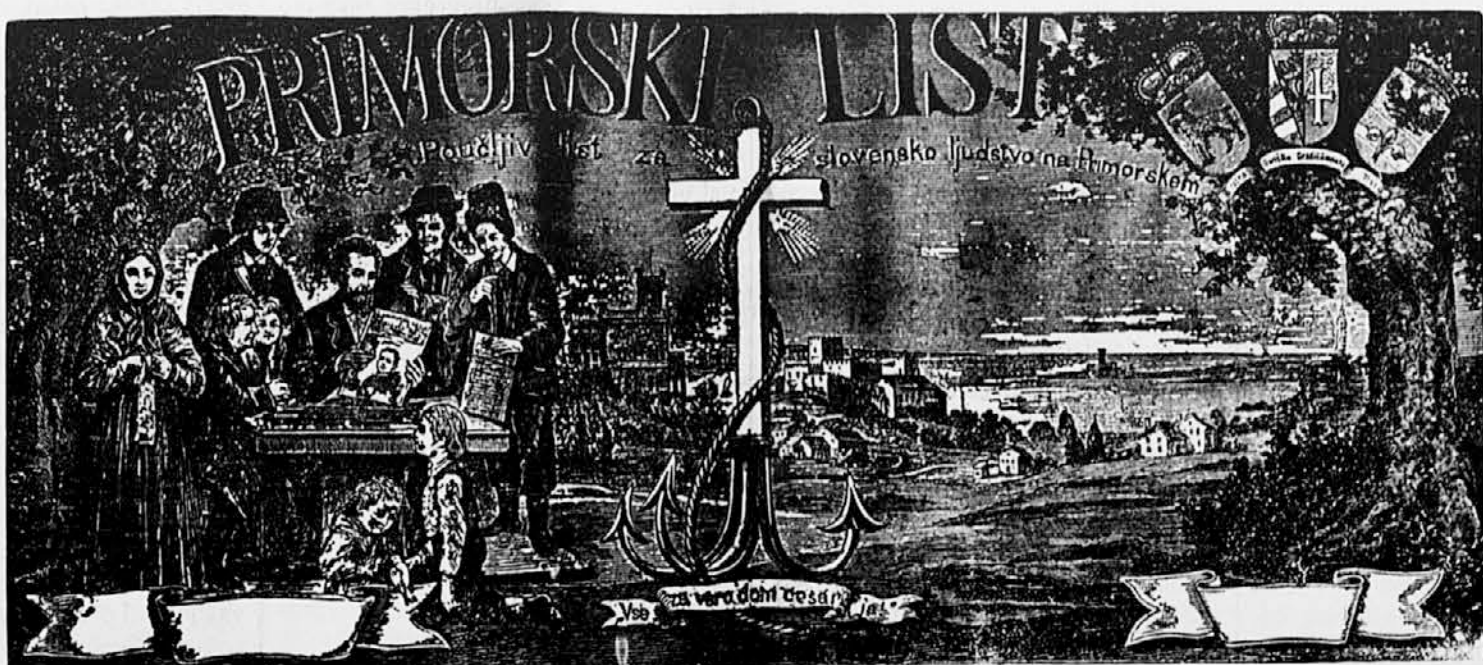

Izhaja vsaki četrtak ob 8. uri popoldne Rokopisi se ne vrašajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1'60. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Pellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1 v prodajalni »Kat. tiskov. društva« ul. Carducci, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 9. oktobra 1913.

41. številka.

Gospodinjska vzgoja za kmečka dekleta.

Gospodinja podpira tri ogle hiše, gospodar pa le enega, tako pravi že star pregovor in reči moramo, da ni slepa ta trditev, ampak da ima res jedro v sebi. Gospodinja je pravno in vzgojevalno središče cele hiše. Od nje je odvisna cela družina, od nje je odvisno življenje gospodarja, od nje je odvisno življenje in vzgoja otrok. Naloga prave in skrbne gospodinjice je, da vodi celo hišo s svojo umno in previdno roko, da vpliva blažljivo na morebitne hišne spore in daja vedno pravi krščanski vzgled s svojim življenjem. V tem oziru je pomen skrbne gospodinjice na deželi naravnost neprecenljiv. Iz takih družin dobimo potem zdrav, krepak naraščaj, ki je na korist narodu bodisi na tem ali na onem mestu. Verska in pravna vzgoja ima svoj temelj v pravi krščanski gospodinjici, ki z umno roko vodi svojo hišo in se ne sramuje nikoli prositi božjega blagoslova za svojo družino in za svoja polja.

Tudi kar se tiče navadnih dnevnih opravil, je v hiši največ odvisno od gospodinjice. Ako ima deklet, jih mora tudi nadzorovati, jim pokazati, kako se dela to in ono; ako se mlada gospodinja tega ni naučila, potem seveda tega ne bo znala nikoli. Zato so neprecenljive urednosti razni gospodinjski tečajji, ki podajajo mladim kmečkim dekletom potrebne gospodinjske nauke. Tudi za ukazovanje ni vsak človek rojen, tudi tega se je treba učiti.

Marsikaj je dandanes že izginilo iz kmečkih hiš, kar je pa še vedno velikega pomena. Dandanes se je po kmetih n.

pr. že skoro čisto poizgubilo domače platno. Od prejšnjih let ga več ni, za pridelovanje novega se pa nikdo več ne briga. In vendar je bila platnena obleka za poljsko delo kot nalašč in je tudi trajala nekaj časa. Dandanes nosi kmet fabriški »caj« v petek in svetek. Res dobi to reč po ceni, a traja par mesecev in povsod se že poznajo luknje. To ni za kmeta, naj reče kdo, kar hoče. Skrb pametne gospodinjice bo na vsak način, da poskrbi za družino dobre in trpežne obleke in v tem oziru je domače blago še vedno najboljšo. Tudi domače zdrave in trpežne rjuhe so že skoro povsod izginile iz kmečkih hiš in dobi se namesto njih tenko fabriško blago podobno pajčevini. V tem oziru se med našim ljudstvom prav mnogo greši, a razumna gospodinja marsikaj lahko popravi in koristi s tem kmetiji jako dosti.

V delokrog dobre kmečke gospodinjice spada tudi, da zna prijeti za iglo in sukanec. Stokrat je potreba kaj malega pošiti in ako gospodinja tega sama ne zna, je prava reva. Ni treba, da bi bila izučena šivilja, to je odveč za kmečko deklet, a vsakdanje oblačilo in perilo mora gospodinja vendar znati popraviti sama. Velike koristi je za vsako deklet, da zna tudi šivati na stroj, ker si s tem prihrani mnogo časa in truda.

Eno najvažnejših gospodarskih vprašanj pa je po naših kmečkih hišah vprašanje o kuhanju. Tu nimamo kakih mestnih kuharic v mislih, ampak trdimo le, da je za vsako kmečko gospodinjico skrajno važno, da zna pripraviti dobre domače jedi. Pri tem ni treba misliti na kake posebne gosposke »dobrote«, ampak na zdravo hrano, kakor je primerna za našega kmeta. Tu je treba seveda nekoliko vaje. Ena gospodinja

porabi prav isto količino moke in masti kot druga, a vendar so jedi različne, ker ena zna jed prirediti, druga pa le zmeče nekaj v lonec, samo da zavre skupaj, pa je dobro. Po deželi se v nekaterih krajih je res jako slabo, a čisto brez potrebe. Hrane imajo povsod navadno dovolj, samo pripraviti jo je treba pravilno. V tem oziru ni mogoče svetovati našim gospodinjam dovolj skrbnosti in pozornosti. Dobro mast in dobro zelje imajo po deželi, dobro moko daje naše žito, zakaj bi potem ne bila tudi jed za družino pripravljena dobro.

Želeli bi, da bi teh par vrstic prečitala ta in ona naša mladenka ali gospodinja. Pisane so le z namenom, da bi kaj koristile našemu kmečkemu ljudstvu. Ako bodo naše gospodinjice skrbne krščanske svetovalke svojih mož in družin in skrbne gojiteljice zdravega in krepkega družinskega življenja, potem bo med našim ljudstvom po deželi v pravem in gospodarskem oziru marsikaj drugače in boljše. V poštenem napredku je pa naša ljudska rešitev!

Deželni zbor.

III. seja dne 6. X. 1913.

se je pričela ob 4.30 uri pop. Po prečitani zapisnika je predsednik naznanil, da je došlo pismo Nj. Prezv. višenosti knez nadškofa, v katerem naznanja predsedstvu, da je dobil vabilo na otvoritev dež. zbora prepozno, ker se je nahajal na kanonični vizitaciji. Nadalje naznanja, da se ne bode mogel udeleževati redno deželnozbornih sej zaradi mnogostranskih svojih poslov.

Po prečitanih peticijah so bili naznanjeni sledeči došli spisi:

predlog posl. Fona, da bi se povračala brezobrestna posojila, dovoljena

vinogradnikom, še-le po pretoku petih let;

nujni predlog posl. Fona glede prave kolovoza oziroma zgradbe ceste Gor. Trebuša — Dol. Trebuša; predsednik naznanil, da lahko utemeljuje predlagatelj nujnost pri razpravi o točki 3. dnevnega reda, ki se peča z istim vprašanjem.

(Ta zadeva je bila itak postavljena na dnevni red večerajšnje seje in se je moralo o nji razpravljati brez nujnega predloga.)

nujni predlog posl. Fona glede zvišanja deželne naklade na pivo od 4 na 8 K;

nujni predlog posl. Kovača glede dovoljenja za točenje novega vina pred 20 oktobrom;

interpelacija posl. Rutarja glede regulacije Birse;

interpelacija posl. Kovača glede poštnih razmer na progi Gorica-Postojna; interpelacija posl. dr. Gregorčiča glede cementiranja vinskih posod.

Nato se je prešlo na dnevni red.

Poročilo o zakonskem načrtu, ki se tiče uvrstitve med skladovne ceste cestnega kosa, ki veže skladovno cesto Komen-Rihenberk z dovozno cesto na postajo Rihenberk, se je odstopilo pravnemu odseku.

Predlog za primerno zvišanje že dovoljenega deželnega prispevka v znesku 2625 K za zgradbo ceste Lokvica - skladovna cesta Miren - Opatjeselo se je odstopil telničnemu odseku.

Poročilo, ki se tiče obnovitve podpore za zgradbo ceste Čepovan - Gorenja Trebuša - Dolenja Trebuša, se je potem, ko je bila odklonjena od posl. Fona predlagana nujnost odkazalo telničnemu odseku. Vsprejel pa se je posl.

Zavržljivost socialne demokracije.

c.) Socialnodemokrati pretiravajo, ko pišejo o sedanjih napakah in enostransko poudarjajo gospodarsko življenje. Pretirajo in povečujejo. Vsi kapitalisti (torej tudi socialnodemokratski?), vsi udi vladajočih razredov so po njih besedah sleparji, zatiralci, ki žive od potu delavcev. Na sedanji družbi ne pusté nič dobrega, ničesar ne potrdijo; v svojih govorih jim je le za to, da ljudstvo našuntajo in širijo nezadovoljnost in sovraštvo. Če naši poslanci kaj koristnega sprožijo, glasujejo včasih nasproti! Torej zakaj jim gre?

Enako zavržljivo je njih enostransko poudarjanje gospodarskega življenja, kakor da bi ne bilo treba za človeštvo drugega, kot produkcijo materijala — blaga. — Seveda potem so višji stanovi nemogoči, n. pr. božji službi posvečeno duhovstvo, verski redovi itd.

d) Napačna je njih trditev, da je le delo edini studenec vrednosti in lastnine.

(Marx). Ne, vrednost in lastnina zastane tudi brez dela. Lastnina nastane lahko po srečni naključbi, in vendar pravično n. pr. vsled kake koristne iznajdbe (ali akademiki ne priznavajo tega?) ali po najdbi rudokopa, ali po dedščini. Vrednost lahko pride iz vzrokov, ki še le pristopijo k delu, pa so od dela neodvisni, n. pr. pri poljskih pridelkih deluje poleg dela tudi zemeljska kakovost, dež in solnce! Pri dobrem ugodnem vremenu rodi zemlja vendar več; torej ni samo delo, ki da kako vrednost! Seveda: mari mu je le zato da našunta delavca krivično zoper posestnika, in zabije misli — nevaženemu v bučo: da je vsako posestvo krivično, ki ni prišlo naravnost od dela.

To so nazori!

IV. Njihovi načrti in nasveti. Toda poglejmo še njih nasvete in načrte, kako bi se dalo zboljšati gospodarsko stanje.

a) Vpeljati hočejo nered gospodarski; vse obstoječe naj se prekucne. Vse naj bo skupna last, vsaka priwatna lastnina, zemljišča, rudokopi, vse

blago, orodje, stroji, ceste itd. In potem naj se vsakega na delo prisili in dobiček dela razdeli.

Torej v novi državi bo n. pr. le eden fabrikant in delodajalec, t. j. društvo ali država. Vse tiče vsem; nihče ne bo mogel reči: to je moja mašina, moja stružnica, klop, moja kovačija. Država — pravijo — da bo razdelila delo ki je potrebno, da se zemljišče obdela in se napravi razno orodje in se ugodno raznim potrebam družbenosti; in to treba razdeliti po nagnenju in zmožnosti vsakega. Ta bo za kmetijo, ta za ključavničarstvo, za mizarstvo, ta za učiteljstvo itd. Ali za ta posamična dela morajo biti nadzorniki. (Pa pravijo, da so vsi enaki! Ali kaka prostost pa je ta: če bo stal za hrptom nadzornik?) Če je država jedini delodajalec, pa je tudi naravno edini lastnik vsega tega, kar se pridelava in naredi. Nobeden ne bo delal več zase, ali da bi ohranil dobiček svojega dela, vsi delajo za skupnost in potem se naloži to v velikih magazinih — zalogah. Plače ne bo več; vsak dobi potem za svoje delo nakazilo, torej

blek popirja ali pleha, in potem pojde s tem v magazin po kruh, suktnjo itd.

Delati bodo morali vsi, pa ne več kot tri ure povprečno; vse drugo bo za veselje. Inu! In teh veselje bo vse polno. S tem n. pr. pravi: Vsak, ki mi ne veruje je tepec! Potem govori: Vsak ki je opravil svoje delo, ima neomejeno pravico, da prejme kar hoče in koliko r h o č e. Iz javnih zalog dobi obleko v gostilni bo jedel, kar si izbere, ali pa lahko doma v prav ličnem stanovanju, ki bo imelo zvezo s hotelom (telefon, telegraf) ali si dá jedi doma napraviti, ali jih napravi sam. Ali ni to krasno! Pa da človeku ne pritečejo sline! Bebel pravi: da bodo povsod muzeji, gledališča, koncertne dvorane, igralnice, jedilnice, bralnice, izobraževalna društva, umetni vrti. Učenjakov in umetnikov bo dosti, pa muzikantarjev in komedijantov; vsak pojde lahko na počitnice. Paradiž na zemlji! In na te sanjarije, ki jih ni mogoče nikdar izvršiti, verujejo taki, ki sploh ne verujejo v čudeže!

(Dalje prih.)

Fona predlog, naj se naloži odseku, da poroča o stvari tekom 8 dni.

Poročilo o odpisu zneska 620 K, ki bi ga bil moral vrniti deželnemu zalogu pokojni deželni kancelar Albert Planiscič se je odstopilo finančnemu odseku.

Poročilo o prošnji za primerno dodatno podporo županstva Gorjansko za popraviljanje ceste Ivanjigrad - Križišče - Sveto se je odstopilo tehničnemu odseku.

Poročilo o zvišanju deželnega prispevka v znesku 5600 K na 8000 K za popravilo ceste Renški vrh - Temnica - Zagrajc se je odkazalo tehničnemu odseku.

Poročilo o prošnji za nadaljno podporo županstvu Grahovo v kritje škode, povzročene po požaru prebivalcem v Kalu ter o že izplačani podpori 500 K se je odkazalo peticijskemu odseku.

Poročilo o prošnji županstva Gorjansko, da bi se sprejeli na breme deželnega zaloga stroški, ki jih je povzročila Marija Adamič iz Zagrajca v bolnišnici v Trstu ter predlog naj se iste sprejme na račun deželnega zaloga, se je odstopilo pravnemu odseku.

Poročilo o prošnji županstva Kožbana za 25% podporo občanom iz Senika k stroškom za zgradbo kapnice se je odkazalo tehn. odseku.

Poročilo o prošnji županstva Breginj, da bi se smela uporabiti vže dovoljena podpora 1200 K za most čez Nadižo, za napravo ure v Logjih in za zgradob pokopališča v Robedišču se je odstopilo tehničnemu odseku.

Poročilo, ki se tiče zgradbe železnice Sv. Lucija - Kobarid do Trbiža ali kakšne druge postaje državne železnice se je odkazalo tehničnemu odseku.

Nato so se razna poročila o računskih sklepih proračunih itd. raznih zalogov, ustanov itd., ki jih upravlja deželni odbor odstopila »en bloc« finančnemu odseku.

Poročilo glede izplačila nagrade finančnim organom, ki so pobirali užitnino v letu 1911, se je odstopilo finančnemu odseku.

Poročilo glede izplačila prispevka, določenega za obrtno nadaljevalno šolo v Tapoljanu v znesku 700 K kuratoriju šole v Tercu ter predlog glede podelitve rednega prispevka v znesku letnih 518,75 K, ki je določen za šolo v Tapoljanu, šoli v Tercu, se je odstopil šol. ods.

Poročilo glede izplačila deželne podpore 1436 K za popraviljanje zvonika oglejske bazilike in predlog glede podelitve nadaljnjega primernega prispevka za popraviljanje iste bazilike se je odkazal finančnemu odseku.

Poročilo glede delnega izplačila dovoljene, a ne še proračunljene deželne podpore v znesku 1687 K 50 v za vodovod v Ajbi se je odkazalo finančnemu odseku.

Nato so se predložili volivni spisi vseh volivnih razredov, ki so se vsi odkazali verifikacijskemu odseku.

Pri razpravi o volivnih spisih glede volitve v kuriji italijanskega veleposestva je prišlo vsled predloga posl. Bombig-a, naj se naloži verifikacijskemu odseku, naj poroča o teh volitvah še tekom tega zasedanja, do debate v katero so posegli razni poslanci.

Posl. Rutar je omenil, da stvar ni nujna in se torej lahko počaka na tozadevno razsodbo upravnega sodišča, kjer se ima določiti, ali imajo cerkve pravico voliti ali ne.

Posl. dr. Podgornik je rekel, da je stvar praktične vrednosti ter da tvori pravno vprašanje. Zato je bolj umestno, da se da verifikacijskemu odseku prostost, da poroča še le, ko se zadeva glede volivne pravice cerkva reši pri upravnem sodišču.

Posl. dr. Pettarin je za to, da se razpravlja o stvari in merito takrat, ko bo verifikacijski odsek poročal o teh volitvah.

Deželni glavar se je nato zavzel za avtonomijo deželnega zbora, ki ne smi trpeti nikake ingerence ne od vlade, ne od sodišč itd.

Konečno se je vsprejel s 15 (ital.) proti 14 (slov.) glasovi Bombigev dodatka.

Po izžerpanem dnevnem redu je posl. Fon utemeljeval svoj nujni predlog glede zvišanja deželne doklade na davek za pivo. Posl. Fon je izjavil, da je zagotovil finančni minister, da se bo ta zakonski načrt predložil v Najvišjo sankcijo in da je torej nujnost opravičena, ako se pomisli, da se lahko kmalu spremeni oseba finančnega ministra.

K temu predlogu se je oglasilo več poslancev. Vsi govorniki so priznali potrebo, ali važnost zakonskega načrta zahteva, da se ga prej prouči, da se s sankcijo tega zakona ne bi oškodovala dežela eventualno pri razdelitvi podpor deželam, ki se imajo dovoliti pri asanaciji deželnih financ.

Posl. dr. Franko je očital posl. Fonu, da je stavil ta predlog iz opozicije.

Posl. Fon je ta očitek odvrnil s pripombo, da bi se znal v svrhu opozicije posluževati drugih sredstev. Naklada na davek za pivo pa da ni v nobeni zvezi z prispevki za asanacijo deželnih financ, kateri prispevki so odvisni od sklepov parlamenta.

Nujnost predloga je bila odklonjena, a vsprejel se je enoglasno Fonov dodatni predlog, s katerim se nalaga finančnemu odseku, ki se bo pečal s tem vprašanjem, da poroča zbornici še tekom tega zasedanja.

(S to zadevo se je bavil že stari deželni odbor. Odposlal je peticije v istem zmislu na razne kompetentne činitelje. Bavil pa se je s to zadevo včeraj tudi novi deželni odbor in kakor je opomnil posl. Bugatto je bil včeraj predpoludne razgovor o tem vprašanju tudi med poslanci raznih strank in rešila bi se ta zadeva gotovo najbrže še v tem zasedanju tudi brez nujnega predloga.)

Po dolgi debati se je vsprejel nujni predlog posl. Kovač, s katerim se nalaga deželnemu odboru, da stori potrebno, da politične sanitarne oblasti dovolijo točenje novega vina ali mošta pred 20. oktobrom in sicer na ta način, da se ustvari po posameznih občinah komisije, ki naj se prepričajo, ali je vino ugodno za točenje.

Nato je posl. Rutar prečital svojo interpelacijo tičočo se uravnave Birse. V interpelaciji vpraša ministra za javna dela:

1.) Kateri so bili pravi vzroki, da je c. kr. vlada ustavila uravnavo hudo-urnika Birse (Versa), ki je bila zajamčena glasom zakona z dne 16. marca 1903, dež. zak. št. 20?

2.) Ali je c. kr. vlada voljna storiti potrebne korake, da se uravnava hudo-urnika Birse izvrši tudi v gorenjem delu v zmislu navedenega zakona, ter da se izsušenje Prevala in korminskega močvirja v najkrajšem času začne in nepretrgoma nadaljuje do konečnega izsušenja?

V Gorici, 6. oktobra 1913.

M. Rutar.

Nato prečita posl. dr. Gregorčič sledečo

interpelacijo

poslancev dr. A. Gregorčiča in tovarišev radi cementiranja vinskih posod.

Tekoče leto je c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici kaznovalo mnogo vinorejcev, ker so prodali vino iz sodov, ki niso bili uradno premerjeni, »cementirani« zadnja tri leta.

Res zakon ukazuje, da prodajalec in kupec, oba morata imeti sode cementirane vsaka tri leta, toda do tekočega leta radi tacega pregreška, da je kedo vino prodal iz necimentiranega sode, ni bil nihče kaznovan. Kupec je poslal cementirane sode, ali pa se je pri polnjenju sodov vino merilo. Nihče pa ni

zahteval, da bi tudi prodajalec moral vino pri prodaji točiti iz cementiranega sode. Letos pa je c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici take pregreške občutno kaznovalo.

Te določbe o cementiranju so morda prestoge, morda nepotrebne, ali v veljavi so.

Dejansko pa letos ni mogoče, da bi vsi vinogradniki, ki vino prodajajo, svoje sode dali cementirati, prvič že radi tega ne, ker merosodni urad ne more zmagati dela; drugič radi tega ne, ker nedostaje časa in je vino že v sodih. Zapadla naj bi tedaj brez prave krivde velika večina naših vinorejcev občutni kazni. Cena vinu je zdajci prav nizka, zdaj naj vinorejci pa še kazni plačujejo od necimentiranih sodov. Za bodočnost je uvedena že akcija za potovalne sodomerne urade, ali dokler niso ti uvedeni, se mora izvanrednim potom poravnati ta kalamiteta. V ta namen vprašamo podpisani:

Ali je visoka c. kr. vlada voljna, da vsaj tekoče in prihodnje leto pri prodaji letošnjega vinskega pridelka v Goriški in Gradiščanski grofovini izvoli spregledati zakonsko določbo, da mora vinorejec pri prodaji vina točiti le iz cementirane posode, to je da se prodaja vina iz necimentirane posode ne kaznuje.

V Gorici, 6. oktobra 1913.

(Podpisani vsi poslanci Slov. kluba.)

Za tem prečita posl. Kovač interpelacijo v zadevi poštnih razmer na progi Gorica - Vipava, odkar vozi na tej progi pošto avtomobil.

Nato je bila seja zaključena. — Prihodnja seja v ponedeljek ob 4. uri pop.

Staršem šolske mladine ob novem šolskem letu.

Ta spis je delo H. T r u n k a, ravnatelja meščanske šole v Gradcu, in ga je z dovoljenjem pisateljevih slovenski priredil za »Domače ognjišče« nadučitelj I. Dimnik. Spis daje tako lepa navodila staršem šolske mladine, da v resnici želimo, da bi ga z vso pazljivostjo čitali tudi starši naše šolske mladine in se tudi ravnali po njem. Spis se glasi:

Svoje otroke zaupata šoli z nado, da jih vzgoji v dobre ljudi in koristne člane človeške družbe. Šola ima pa tudi najboljši namen in stori vse, kar more; a šola more to težko nalogo zmagati le tedaj, če tudi vi svoje otroke dobro vzgajate in šolo v njenih težnjah zadostno podpirate. V ta namen je pa potrebno, da uvažujete in si vzamete k srcu to-le:

1. Vzgajajte svoje otroke vedno resno, a tudi z milobo. Prevelika, takozvana opičja ljubezen, je škodljiva; še bolj pa škoduje otroku, če ne uživa nič ljubezni svojih staršev. Otrok, ki ne sliši nikdar prijazne besede, se pogubi. Kaznujte vedno pravično, a nikdar strogo; ne bodite pa tudi odjenljivi in popustljivi, ampak pomislite, da postanejo majhni pogreški sčasoma veliki, ki lahko življensko srečo vašega otroka uničijo in postavijo v nevarnost njegovo bodočnost. Potrudite se pred vsem, da zbudite v otroku čut časti; potem boste z besedo več opravili kakor bi sicer s težkimi kaznimi. Velike važnosti za vzgojo je tudi, da sta oče in mati pri vzgoji otrok enih misli.

2. Pečajte in ukvarjajte se s svojim otrokom, kolikor vam le dopušča čas, pustite mu, da vam pripoveduje ali čita, odgovarjajte mu na njegova vprašanja resno in potrpežljivo in izpodbujajte ga, da pazi na vse, kar mu je treba znati. Uničujte v njem, posebno že zgodaj, nevljudnost, neotesanost, ki se poloti otroka, da niti ne ve, kdaj. Ne pustite otroku, da bi pokončaval in uničeval stvarstva božja v prirodi, da bi n. pr. brez koristnega namena trgjal cvetice, pokončaval škodljive živali itd., ampak zbučajte v njem ljubezen do vsega stvar-

jenja, da bo znal porek stvarstva božja varovati.

3. Skrbite posebno za vzgojo sre svojih otrok; zakaj le na takih tleh vzraste prava sreča. Vzgojajte jih posebno k bogaboječnosti, hvalečnosti in resnicoljubju. Ne dajte se nikdar za kako neresnico zavesti in ne dovoljujte, da bi otrok kakršnakoli sporočila za šolo podpisoval, ampak storite to vselej sami. Vcepite svojemu otroku tudi ljubezen do domačega kraja in do domovine. Pri blagih, plemenitih činih lažite svoje veselje in dopadajenje, pri slabih pa gnjev in stud; bodite svojim otrokom vedno sami najboljši zgled, ker potem bodo znali ljubiti, kar je dobrega in plemenitega zaničevati pa, kar je slabega in hudobnega.

4. Navadite svoje otroke že v zgodnji mladosti na točno pokorščino, zakaj ta je temelj vsaki vzgoji in brez nje je vaš in tudi drugih trud zaman. Prizadevajte si, da zbudite in podkrepite v svojem otroku že zgodaj čut dolžnosti. Skrbite, da stori vaš otrok vestno in točno vse, kar mu ukažete, četudi je še tako malovažna stvar, in nikakor ne trpite, da bi zanemarjal svoje dolžnosti zaradi lahkomišelnosti ni priročnosti ali pa zavoljo istinitosti ali domišljene težave. Pomagajte svojemu otroku pri delu le tedaj, če je pomoč res neobhodno potrebna; ako otroku prehitro pomagata, se zanaša na to in ne pride na tak način nikdar do potrebne samostojnosti.

5. Navadite svojega otroka tudi na red in točnost, kakor tudi na skrbno izkoriščanje časa, zakaj te lastnosti so neobhodno potrebne, če hočete, da otrok napreduje in pride do kruha. Potrudite se pa tudi, da postane vaš otrok skromen in z malim zadovoljen; na ta način položite v otroku temelj zadovoljnosti in sreče, ker je n. pr. poželjivost čestokrat vir nesreče. Razvajeni otroci imajo vedno večje zahteve, prihajajo potem z velikim pričakovanjem in nastopajo z velikimi zahtevami pot življenja ter poznajo le pravice, pa nič dolžnosti. Pred vsem pazite, da ne bo otrok sladkosneden; zakaj sladkosnedenost ne škoduje samo zdravju in ne pokvari le slasti do jedi, ampak zavede otroka navadno k laži in nepoštenosti.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Komisariat za Goriško, Istro in Tirolsko na obzorju?

Kor. agencija »Nachrichten« poroča sledeče vesti iz Gorice: Politične oblasti na Gor.-Gradiščanskem in v Istri so dobile nalog, naj odredijo vse potrebno, da bi se zabranilo kolikoje vznemirjajoče gibanje med ljudstvom, ako bi se za te dežele imenoval vladne upravne komisije. Zraven tega imajo sestaviti imenik vseh regnikolov, ki bi eventualno bili v občinskih službah. — Enake naloge so dobila vsa okrajna glavarstva z isto utemeljitvijo na Tirolskem. Prav posebno pa so bila opozorjena okrajna glavarstva na južnem Tirolskem, naj v slučaju resnih demonstracij zahtevajo obilno vojaško asistenco.

Hötendorf se odlikuje.

»Zeit« poroča, da bo cesar pisal šefu generalnega štaba Conradu Hötendorfu lastnoročno pismo in mu obenem podelil veliki križ Štefanovega reda.

Hrvaški ban.

V Budimpešti se govori, da se kraljev poverjenik Skerlec vrne v Zagreb kot ustavni ban. Baje se nato izvrše nove volitve v sabor.

Kranjski deželni proračun.

V sobotni seji deželnega zbora je bil sprejet deželni proračun za leto 1914, ki izkazuje 6.821.622.— K potrebščin, 2.573.658 kron pokritja in potemtakem 4.247.964 K primanjkljaja.

Solnograške deželne finance.

Deželni odbor solnograški je predložil deželni zboru proračun za leto 1914., ki izkazuje 2,131.714 kron primanjkljaja. Deželni odbor predlaga 65% deželno doklado in 10% naklado na vino in meso.

Nemško slovenski kompromis na Štajerskem.

V pond. se je v skupni seji nemškega in slovenskega deželnozborskega kluba dosegel popoln kompromis štajerskega deželnega zbora, ki se snide dne 10. t. m. Kompromis obsega razna gospodarska vprašanja.

Pasić na Dunaju. Politični odnošaji med Avstrijo in Srbijo.

Srbski ministerski predsednik Pašić je došel na Dunaj in je včeraj posejtel v ministerstvu našega zunanjega ministra Berchtolda, s katerim je imel daljši pogovor. Pašić je izjavil, da ga je ta konferenca zelo zadovoljila. Smatra, da j erazpoloženje tako v Avstriji, kakor v Srbiji za zblžanje obeh držav tako ugodno, da se mora smatrati kakor za gotovo, da v kratkem nastanejo med obema državama prijateljski odnošaji. V političnih vprašanjih ne obstoje med obema državama skoraj nikaka nasprotstva. Najvažnejše, to je, albansko vprašanje, je urejeno, a če obstoje še kake manjše difference, ni niti misliti na to, da bi mogle kršiti sporazum med Avstrijo in Srbijo.

Pašić poudarja, da je današnji pogovor veljal zlasti gospodarskim vprašanjem, glede na katera se je načelno dosegel sporazum. Nadaljnja pogajanja v tej smeri bo vodil za srbsko vlado dunajski srbski poslanik Iovanović.

Avstro-ogrski poslanik v Belgradu Ugron prestavljen v Bukarešt.

Avstro-ogrski poslanik v Bukarešti, grof Fürstenberg, je prestavljen v Madrid. V Bukarešt je prestavljen dosedanji avstrijski poslanik v Belgradu pl. Ugron.

Izpremembe v avstro-ogrski diplomaciji.

Cesar je avstro-ogrskega poslanika v Peterburgu grofa Thurn-Valsassina z najvišjim priznanjem za njegove zasluge postavil v stanje disponibilitete in za njegovega naslednika imenoval Friderika grofa Szaparyja. Sekcijski šef v zunanjem ministerstvu baron Marechio se uvrsti v II. činovni razred. Poslanik v Mehiki baron Riedl von Riedenau se postavi v stanje disponibilitete.

Viljemovo hujskanje proti Slovanom v Avstriji.

Poljski listi reproducirajo potrjene vesti, da je cesar Viljem povodom svojega zadnjega poseta v Šleziji, karvinskemu županu na njegovo izpoved, da je v karvinskem okraju le 1980 Nemcev proti 860 Čehov in 13.500 Poljakov, odgovoril z besedami: No, potem pa morate dobro udariti nanje! Poljski listi zahtevajo radi tega od Poljskega kluba, naj stavi takoj v prvi seji poslanske zbornice vprašanje, če je dopustno, da tuji vladarji na avstrijskem ozemlju hujskajo Nemce na politična nasilstva proti Poljakom.

Volitve v Italiji in katoličani.

Kakor poroča rimski list »Osservatore romano«, je sklenil volilni odbor rimskih katoličanov, da se katoličani v Rimu ne vdeležijo prihodnjih volitev v laški državni zbor. To se izrecno povdarja, ker so nekateri listi bili raznesli vest, da se tudi katoličani v Rimu vdeležijo letošnjih državnozborskih volitev.

Balkanske zadeve.

Srbsko uradno poročilo o ustaji Albancev pravi, da so istaši popolnoma poraženi na vseh krajih. V bitolskem okraju vlada zopet mir in uradi so zopet pričeli svoje delovanje. Potem ko so bili ustaši pri Prizrenu poraženi, se je njih

glavna moč razšla. V Belgradu pričakujejo, da bo v treh dneh mir popoln.

Mobilizacija vseh balkanskih držav.

Po poročilih belgrajskih časnikov se vrši tako v Turčiji kakor tudi v Bolgariji mobilizacija z vso naglostjo. Vsled tega ste prisiljeni tudi Grčija in Srbija mobilizirati, da se vzpostavi ravnotežje.

Proklamacija vojnega stanja v anektiranem srbskem ozemlju.

Kralj Peter je s posebnim ukazom proklamiral za vse novopridobljene srbske teritorije, v svrhu vzpostavitve reda in miru, vojno stanje in uvedbo vojaške uprave.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko sirotišče«:

P. n. gg. Josip Lipicer, srebrar 4 K; Štefan Ferfolja 70 vin.; Vekoslav Premrou, vodja 3 K; Adolf Urbančič, mesar 1 K; v nabiralnikih: v gostilni g. Antona Fon 80 vin.; v gosfilni g. Josipa Gorjane 90 vin.; Karol Čigon, vikar, 10 K; Jera Troha 2 K (za kapelo); Iv. Gorjup, pekovski mojster 2 K.

Od razprodaj kartel še 3 K.

Sklad »Slov. sirotišča«:

P. n. gg. v Lomu: I. Levpušček 20 v, A. Šorli 40 v, I. Marcina 40 v, Neža Štrukelj 30 v, Kat. Ermol 50 v, P. Golja 20 v, Kat. Pavšič 10 v, N. N. 60 v; v Prvačini: A. Cotič 1 K, M. Sulič 10 v, Fr. Koc 10 v, Alojzija Sulič 40 v, Mar. Vodopivec 40 v, Jak. Furlani 60 v, I. Gregorič 40 v, L. Vodopivec 40 v, Než. Zorn 20 v, Al. Zorn 40 v, Al. Sulič 40 v, Mar. Janžič 40 v, V. Zorn 16 v, Mart. Sulič 10 v, Jožefa Gregorič 20 v, I. Peršič 30 v, I. Koc 20 v, Ig. Gregorič 60 v, Jožefa Sulič 40 v, Karolina Zorn 1 K, Jak. Furlani 10 v, Sulič 50 v, Fr. Furlani 1 K, I. Krpan 50 v, I. Gregorič 50 v, Karolina Zorn 20 v, Antonija Furlani 10 v, Ferina Furlani 40 v, I. Furlani 30 v, Ana Zorn 20 v, Anton Gregorič 20 v, Jožef Zorn 20 v, Terezija Zorn 20 v, Fr. Zorn 40 v, I. Sulič 60 v, Ig. Vodopivec 30 v, Roz. Knapič 50 v, V. Vodopivec 28 v, Bernarda Krpan 60 v, Al. Furlani 20 v, Alojzija Furlani 30 v, Mar. Vodopivec 40 v, I. Zorn 1 K, skupina dolenskih fantov 40 v, Mar. Trevižan 20 v „Jožefa Zorn 60 v.

(Dalje prih.)

V Dobravljah in Malih Žabljah se je nabralo 42 K4 v.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Domače in razne vesti.

Prihodnja seja deželnega zbora, ki je bila določena na današnji dan ob 4. uri pop., je prenešana na prihodnji ponedeljek in se bode vršila ob isti uri.

Prememba med učiteljstvom. Alojzij Črnigoj, učitelj na šolskih zavodih društva »Šolski Dom« v Gorici, in Adol Klavora, na novoimenovani učitelj na javni ljudski šoli v Bovecu, sta se dogovorila, da menjata svoji mesti. Č. kr. okrajni šolski svet v Tolminu in društvo »Šolski Dom« sta odobrila to zameno, in tako je prišel Al. Črnigoj na javno ljudsko šolo v Bovec, Ad. Klavora pa na zasebno deško šolo v Gorico.

Iz sodne službe. Višji sodni svetnik pri tržaškem višjem deželnem sodišču, Henrik Pederzollji, je imenovan za dvornega svetnika.

Iz politične službe. Za namestništvene tajnike so imenovani okrajni komisarji: dr. Fran Hanusch, dr. Fran Wiček in dr. Jurij Schlögl pl. Ehrenkreuz.

Nova brca Slovincem. Letos je bila naša stara goriška gimnazija razdeljena v tri zavode, v slov. gimnazijo, v it. realno gimnazijo in v real. gin.

z nemškim učnim jezikom, pri kateri bi bili vsi dosedanji višji razredi. Razume se, da je večina učencev na »nemški« gimnaziji slov. narodnosti. Nemcev ni niti 40 vseh skupaj. Na tej gimnaziji je bil do zdaj ravnatelj znani pedagog vladni svetnik dr. Janko Bezjak. Ali kaj se je zgodilo te dni? Nepričakovano pride odlok, s katerim se odstavlja vladni svetnik dr. Bezjak od ravnateljstva nemške gimnazije in se imenuje za začasnega vodjo slov. gimnazije. Možu, ki je celo življenje delal za šolstvo, za okrepitev avstr. misli, se da na ta način breo, ker ima ta ali drugi nemški lačenbergar kakšnega vplivnega strica. Tako se današnje dni dela za nemški most do Adrije.

Časi se spreminjajo, celo »novi« časi ne ostajajo vedno isti. Tudi goriški »Novi čas« se počasi unaša in marsikatero načelo je že romalo na polico. Svoj čas so bili grozno hudi ti gospodje glede abstinence in celo vojsko so bili zagnali na nekega ubogega kmetiča, ki je izrazil v svojem dopisu misel, da popolna abstinence bi ne bila za vinogradnike koristna, ker ti nimajo drugih dohodkov kot ravno od vina. Tista vojska je pa vtilnila prej kot balkanska in v zadnjem »Novem času« beremo poročilo o trgatvi v Šteferjanu, ki abstinenco naravnost v nič d e v a. Zadnji stavek te notice se namreč glasi z ozirom, da imajo nekateri letos manj vina kot navadno: »Š k r o p i t i i n ž v e p l j a t i, a l t r o c c h e a b s t i n e n c a ! « Tega ni pisala »Nova Soča« l. 1891, ampak »Novi čas« dne 3. oktobra 1913. To se pravi vendar se norca delati iz abstinence gibanja, ki je baje novostrujarjem »sveto«. To je vendar očiten poziv na vinopitje in zasmehovanje abstinence! Radovedni smo, po katerem »načelu« se je izvršila ta velevažna sprememba pri »N. času«, ali je pa morda le mimogrede radi trgatve.

Odborniki »Zveze slov. kolonov bodo imeli sejo dne 19. t. m. v društvenih prostorih »Slov. kat. del. društva« v Gorici.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Gorici se prično prihodnji usposobitveni izpiti v ponedeljek, dne 10. novembra t. l. — Pravilno opremljene prošnje je predložiti predpisanim potom pravočasno, tako da bodo vsaj do dne 31. oktobra t. l. v rokah ravnateljstva.

Posvečenje novega poreško-puljskega škofa. V nedeljo dopoldne se je vršilo v katedrali sv. Justa slovesno posvečenje novega poreško-puljskega škofa mons. dr. Trifona Pederzollija. Posvečevalec je bil goriški knezonadškof dr. Sedej, navzoči pa so bili tudi ljubljanski škof dr. Jeglič, krški škof dr. Mahnič in tržaški namestnik princ Hohenlohe, mestni župan dr. Valerio in drugi zastopniki oblasti. Ob 1 popoldne je bil pri Dreherju slavnostni banket.

Spominski prstan za škofa Pederzollija. Župniki vseh tržaških far so poklonili novemu škofu poreško-puljskemu dr. Trifonu Pederzolliju krasen dragocen prstan v znak spoštovanja in udanosti. Gospod škof, ki so mu poklonili prstan v sredo, je bil vidno gajen od odkaza prijateljstva svojih bivših tovarišev.

Poroka. Gina Luzzatto, o kateri smo poročali, da je prestopila v katoliško vero, se je poročila v Trstu dne 29. sept. s poročnikom domobranskega polka v Tešnu Ottonom Albrecht.

Zveza avstrijskih psihijatrov (zdravnikov za umobolne) bo zborovala v Gorici. Dnevni red zborovanja je sledeči: Danes v četrtek ob 9. uri zvečer zbirališče v hotelu »Südbahn«. V petek 10. okt. in v soboto 11. okt. bodo zborovali v deželni dvorani in razpravljali v raznih vprašanjih zdravljenja umobolnih. Govorili bodo psihiatrji z Dunaja, iz Ybbsa, iz Solnograda, iz Kulparkova, in Halla, iz Klosterneuburga,

iz Gorice, iz Gradca in iz Černovic. — V soboto popoldne si ogledajo deželno umobolnico na šempeterski cesti. — V soboto zvečer se bo vršil slavnostni banket v hotelu »Südbahn«, katerega priredi gostom na čast deželni odbor Banketa se udeleži okoli 80 oseb. — V nedeljo se gostje s posebnim vlakom znamenite izkopine. V Gradežu si ogledajo oglejsko baziliko, muzej in znauenite izkopine. V Gradežu si ogledajo kopaljšče, nakar se zvečer vrnejo v Gorico. V Gradežu preskrbi kosilo gostom tamošnja zdraviliška komisija, enako tudi parnik iz Belvederja v Gradež in nazaj. Posebni vlak iz Gorice v Belvedere in nazaj preskrbi gostom pa deželni odbor.

»Trgovski list«. Tako se bo imenoval tednik, ki začne izhajati v Trstu dne 18. t. m. »Trgovski list«, ki ga bo izdajalo »Trgovsko društvo« v Trstu, bo prinašal točen tedenski pregled tržnih cen in članke iz trgovine, obrti in narodnega gospodarstva. Cena listu bo 12 K na leto, do novega leta 3 K. Naročila naj se naslovljajo na »Trgovskoizobraževalno društvo« v Trstu, ulica S. Francesco št. 2.

Orožnik smrtnonevarno zabodel orožnika. V Št. Petru na Krasu je orožniški postajevodja Šter dobil v ponedeljek v gostilni orožnika Čiligoja, ki je imel službo, in ga pozval, naj zapusti gostilno. Čiligoj se mu je uprl, nakar sta se orožnika na cesti skregala in spopadla. Razvil se je boj za življenje in smrt. Končno je Šter upornega orožnika parkrat zabodel. Čiligoja, ki je smrtnonevarno ranjen, so prepeljali v garnizijsko bolnišnico.

Čudeži narave. Na posestvu g. Čevna v Kolonji v Trstu je pred 4 dnevi odvetel že drugi cvet vinske trte. Grozdje se lepo razvija in če ne bo zgodnje zime, bo g. Čevna jedel letos že drugi pridelek. Redek slučaj.

Atentat na Reki, aretacije v Pulju. V zvezi z atentatom na vladno palačo na Reki so aretirali v Pulju 14 mladeničev, pri katerih so izvršili tudi hišno preiskavo.

Knez Karl Schwarzenberg †. V soboto zjutraj ob 11^{3/4}, je umrl na svojem gradu na Češkem znani češki aristokrat, ki je igral v avstrijski politiki precej veliko vlogo. Bil je član gosposke zbornice, tajni svetnik cesarjev in vitez najvišjega avstrijskega reda, zlatega runa. Rojen je bil l. 1859, od leta 1886 pa je zastopal češko plemstvo v deželnem in državnem zboru. Pred nekaj tedni se je na lovu prehladil in dobil lahko influenco. Tej se je pridružila počasi zapljučnica, ki je spravila še krepkega moža pod zemljo. Bil je sicer plemenitaš, a se je vedno zavedal svoje češke narodnosti v političnem in v privatnem življenju. Med zavednim češkim plemstvom bode stalo ime Schwarzenberg vedno na odličnem mestu. Njegova posestva so obsegala 27.802 hektara, zemljiškega davka je plačeval 72.449 kron. Po mišljenju je bil pokojni knez skozi in skozi katoličan in pri nemških in čeških liberalcih hudo nepriljubljen.

Pozor pred izseljevanjem na Vestfalsko. Kakor poročajo listi iz Nemčije so rudniki na Nemškem, posebno na Vestfalskem, vsled slabe kupčije in velike zaloge odpustili zelo veliko delavcev. Glasom poročil ne bodo sprejemali sedaj priseljencev še tako kmalu, ker je že tamošnjih delavcev na tisoče brez dela. Svarimo torej nujno naše ljudi, da se sedaj ne izseljujejo na Vestfalsko in sploh v rudnike na Nemškem, ker ne bodo dobili dela!

Razglas. Pri desetem srečkanju obveznic deželnega posojila iz leta 1902 od 1.000.000 kron, katero se je vršilo dne 1. okt. t. l. v deželni hiši, so se srečkale: obveznica št. 239 v znesku 2000 K, obveznica št. 243 v znesku 2000 K, obveznica št. 20 v znesku 1000 K, ob-

veznica št. 8 v znesku 1000 K. Te obveznice izplača deželna blagajna od 1. januarja 1914 naprej v polni imenski vrednosti proti pridržku dotičnih obveznic in do 1. januarja 1913 še ne zapadlih odrezkov.

Odpustitev rezervistov. Vojna uprava je odredila, da se trajno odpuste namoestni rezervniki de 10. t. m. Rezervnikom letnika 1910, se všteje dosedanja vojaška služba za dve, onim letnika 1911. pa za eno orožno vajo. Rezervniki poljske artiljerije se odpuste dne 31. t. m.

Jadransko razstavo na Dunaju so v pond. zatvorili. Bilanca izkazuje velik deficit. Obiskovalo jo je komaj 2 milijona ljudi.

Za pošiljanje denarja v inozeustvo. Od 1. oktobra naprej se je spremenil denarni kurz, po katerem se pošilja denar v inozeustvo sledeče (za Avstrijo neugodno): Za 100 frankov moramo odposlati 95,80 K (prej 95,50 K) za 100 mark 118,20 K (prej 117,80), za pfund sterling 24,12 K (prej 24,06).

Legar med vojaki v Trenčinu. V trenčinski garniziji se je pojavil legar. Med 600 vojaki jih je obolelo dosedaj 90, od teh jih je umrlo že 10.

Nemci na Hrvaškem. Glasom ljudskega štetja leta 1910 je na Hrvaškem 134.078 Nemcev, to je 5,1% celokupnega prebivalstva; imajo pa že sedaj 32 ljudskih šol z nemškimi učnimi jeziki, a zahtevajo jih še več, kakor tudi nemško uradovanje z njimi in druge take lepe reči. Mažarov je na Hrvaškem 110.000 pa imajo 96 šol. Ako bo šlo tako naprej, bodo imeli tuje na Hrvaškem kmalu več šol nego domače ljudstvo.

Pijanca umorile pijavke. Marko Brezovič iz Balegovca pri Derventu v Bosni se je ponoči preko polja vračal domov. Ves dan je prepil v šnopsariji in bil seveda popolnoma pijan. Na poti je zabredel v globok jarek, a se je vendar izkopal iz njega. Nato je na vrhu obležal in zaspal. Zjutraj so ga našli mrtvega, vsega ogrizenega od pijavk in drugega mrčesa, ki se ga je bil oprijel v jarku in mu čez noč izsesal toliko krvi, da je v itak hladni noči umrl.

Razkošje ameriškanskih milijonarjev. Neki ameriškanski list prinaša zanimive podatke o razkošju ameriškanskih milijonarjev. Človeku se kar vrti v glavi, ko bere o velikanskih svotah, katere razmečejo za prazen nič. Nevjorške palače, v katerih stanujejo milijonarji, so vredne 4800 milijonov kron. Palača Kornelija Vanderbilta je stala 24 milijonov kron, sama oprava plesne dvorane je vredna 1.400.000 kron. Da si je napravil poleg palače mali vrtič, je moral podreti neko lišče, za katero je plačal en milijon kron.

Milijonar Marchand je dal napraviti svoji soprogji spalnico, ki je pač najlepša in tudi najdragocenejša na svetu: stala je 5 milijonov kron. Postelja je iz ebanovine, njeni okraski iz slonove kosti in čistega zlata. Baldahin nad posteljo je stal 80.000 kron, veliko ogledalo je bilo naročeno v Benetkah in velja 40.000 kron. Kopalna soba je prekrasna, ob zidu stoje neštete posodice, ki vsebujejo razne dišave, vse posode so iz čistega zlata.

Milijonar Alfred Vandrebilt izdaja za svoje konje letno 24 milijonov kron.

Nadvse razkošne so pojedine, ki jih pripravljajo svojim gostom. Pred kratkim je povabil eden 75 oseb na kosilo ki je stalo 60.000 kron, na osebo torej 800 kron.

Mrs Hillier je dala pokopati svojega umrlega soproga v krsti, ki je stala sto-tisoč kron in grobnica milijonarja Makaja stane skoraj dva milijona.

In vse te ogromne svote se razmetujejo v mestu, kjer vmirje dan za dnevom povprečno pet ljudi za lakoto.

Koliko stanejo bankovci. Bankovci so sicer iz popirja, a izdelava in popir

vendar stanete neko majhno svoto. Bankovec za tisoč kron stane celih 9,42 h, t. j. skoro 10 vinarjev. Bankovec za sto kron stane 9,03 h; bankovec za 20 kron stane 6,8 h in bankovec za 10 K stane 4,7 h, tedaj skoro celih 5 vinarjev.

Železniški pragovi za državno železnico. Te dni so bile sklenjene pogodbe za železniške pragove (»švelerje«), ki jih rabi državna železnica v l. 1914. Število potrebnih pragov znaša 2 milj. 560.600 kosov v vrednosti skoro 10 milijonov kron. Cene so precej poskočile; pri nekaterih vrstah celo do 4%. Dobavnih podjetij je tekmovalo 137, 26 več kot lani. Podjetja so deloma iz alpskih, sudetskih in tudi iz karpatskih dežel. Posamezna podjetja potem delo oddajajo na drobno.

Avstrijski zrakoplovec na Španskem. Znan avstrijski zrakoplovec Hlun er, ki je znan posebnost kot izbrani učitelj zrakoplovstva, se mudi sedaj na Španskem, kamor so ga povabili, da preskuša nekaj letalnih strojev in da vzgoji nekaj mlajših zrakoplovecov.

Še 1000 orožnikov sprejmejo v Srbiji za službo v novih krajih.

Velikanske povodnji v Carigradu. V Carigradu so divjali veliki viharji, ki so napravili velikanske povodnji. V morju so dobili že 100 mrličev, porušeni je ob Bosporu 150 hiš. Poškodovana je tudi palača nemškega poslanstva. Orientske železnice je 30 kilometrov poškodovane. V električni centrali pogrešajo 300 delavcev.

Poroka dveh gluhonemih. V Gradcu se je poročil te dni baron Wolkersperg, posestnik graščine Purgstall pri Škofji Loki z gospodično Marijo pl. Scheibenhof. Oba poročena sta gluhonema, tako da se je tudi duhovnik pri poročevanju moral poslužiti znamenj, kakor jih rabi »jezik« gluhonemih.

Moža polila s špiritom in ga zažgala. V Linzhausnu je žena rudarja Sime svojega moža, ker se je opil, polila s špiritom in ga zažgala. Mož je čez nekaj ur v strašnih bolečinah umrl.

Vinska letina je letos ugodna tudi na Tirolskem in na Ogrskem, kar vpliva na kupčijo z vinom tudi pri nas.

»Tukaj se molče brije.« Take in enake napise je sedaj videti v londonskih brivnicah. Tamošnji brivci so namreč sklenili, da naj odslej v brivnicah vlada samo ročnost in umetnost, ne pa jezikavost. Naročniki bodo gotovo zadovoljni!

Povzročitelj revmatizma odkrit. V nekem izvestju pariške biološke družbe so objavljeni poizkusi, potom katerih so odkrili povzročitelja revmatizma. Dognali so, da se nahajajo v krvi in udih revmatičnih oseb mala, svetlikajoča telesca, ki pa niso mikrobi, temveč male živalice, imenovane protozoeni, ki igrajo enako vlogo, kakor trypanosomi pri bolezni, ki povzroča zaspanost.

Pri ženitovanju ranjenih nad petdeset oseb. V Bonarki pri Podgoricah je bilo ženitovanje nekega delavca. Med ženitovanjem so se gostje stepili s cigani. Med pretepom je bilo ranjenih nad 50 oseb, ki se bore s smrtjo. En gost je bil z nožem dvajsetkrat zabit.

Po 23 letih najdena ladija. Leta 1890 je odplula neka angleška jadernica z avstralskih otokov in od takrat ni bilo več slišati o njej nikakega glasu. Te dni so v nekem zalivu našli to pogrešano ladijo in v notranjih prostorih 20 okostnjakov bivših mornarjev. Vseh mornarjev je bilo sicer 33, a kakor kaže se jih je 13 drugje poizgubilo.

Listnica uprave: Gosp. Polanc Anton Dornap (Nemčija): Denar prejeli! Hvala!

Mestne novice.

Cesarjev god. V soboto se je po celi državi slovesno praznoval god našega

presv. cesarja. V našem mestu so polpale cesarske zastave na poslopih različnih uradov, zavodov kakor tudi privatnikov. V petek je priredila vojaška godba po mestu mirozov. Mestne godbe ni bilo, ker se nahajajo godala te godbe že mesec dni v popravi v Trstu. V soboto predpoludne je bila v cerkvi sv. Ignacija vojaška maša, katere so se udeležili vsi častniki garnizije z generalom na čelu. Ob 10. uri pa je bila v Stolni cerkvi pontifikalna sv. maša, katero je daroval ob mnogoštevilni asistenci prevzvišeni knezonadškof dr. Sedej in katere so se udeležili zastopniki različnih uradov.

Gremij goriških lekarničarjev. Nekdo nas prosi, da bi vprašali gremij goriških lekarničarjev, ali misli postaviti tudi slovenske napise na vrata onih lekarn, ki imajo tedensko ponočno službo, ker sedanji napisi so samo laški in ker mnogi Slovenci, ki ne čitajo časopisov in ki italijanščine ne umejo, ne vedo, katere lekarne imajo ponočno službo. Zgodilo se je že večkrat, da so nekateri Slovenci zvonili po noči pri onih lekarnah, ki niso imele ponočne službe. — Le v korist občinstva je, da gremij goriških lekarničarjev upošteva to željo.

m Nagle smrti je umrl sinoči v Gorici c. kr. carinski nadzornik g. Ivan Trošt. Zadel ga je kap. N. p. v m.!

Umrli je dne 5. t. m. v goriški bolnici usmiljenih bratov g. Potočnik, ki je popravljal orglje, klavirje in harmonije in je bil dobro znan po mestu in po deželi. Svetila mu večna luč! — Prav želeti bi bilo, da bi se v Gorico naselil nov slovenski mojster te stroke, ker je zaslužek dober.

Knjige družbe sv. Mohorja za leto 1914 so došle za goriško mesto. Vsi p. n. društveniki so uljudno naprošeni, da pridejo čim prej ponje in ob tej priliki plačajo udnino za tekoče leto, da s tem poverjeniku prihranijo dosti truda.

Novo društvo. Namestništvo je vzelo na znanje pravila podpornega zaloga »Simon Gregorčič« za uboge učence slovenske gimnazije. Proponenti društva so profesorji gg.: Ipavec, Mastnak, Pirjevec, Prijatelj in Tabaj.

Velika nesreča, bi se bila lahko pripetila v nedeljo ob 10. uri prepoludne v Šolski ulici. Pred uhodom v zakristijo cerkve sv. Ignacija se je strlo kolo voza, ki je bil preobložen s hlodi za Brasovo zalogo lesa. Voz se je prevrnil in drva so zdrčala na trotoar, kjer se je ravno nahajal nadučitelj v pok. in bivši šolski voditelj v »Malem Domu« g. Hrovatin. Drva so ga stisnila k zidu ter ga poškodovala na glavi in na nogah. Poškodbe niso sicer nevarne, a g. Hrovatin je moral prestati par hudih trenutkov v strahu. Rešili so ga iz nevarnega položaja vojaki, ki so ravno prihajali od maše. Nato so ga prepeljali v bolnišnico. Začetkom so se razširili glede te nesreče najrazličnejši glasovi. Reklo se je celo, da že g. Hrovatin vsled nesreče umrl. Kaka nesreča pa bi se bila lahko pripetila, če bi se bil voz prevrnil nekoliko kasneje? Kajti tik za g. Hrovatinom so se podajali šolski otroci vadnice v vrstah k maši. — K ti neseči je treba pripomniti, da se vidi večkrat v Gorici nevarno preobložene vozove. Ali ni oblasti, ki bi to lahko odpravila?

Maša zadušnica. V petek zjutraj ob 10. je bila v stolnici slovesna sv. maša zadušnica po rajnkem prevz. nadškofu Andreju Jordanu. Sv. mašo je daroval msgr. Sion, molitve ob katefalku pa je opravil knez in nadškof.

Služba lekarn. Od 12. do 19. t. m. bode imeli ponočno službo lekarni: Cristofolletti-Kürner.

Iz goriške okolice.

g Poroka. Včeraj dne 8. t. m. se je poročila v Št. Andrežu g.čna Ivanka

Blažica, hčerka g. M. Blažice, nadzornika Moserjeve tovarne na Rojcah z g. Jankom Brajnik, c. kr. postajnim mojstrom v Šibeniku v Dalmaciji. Novemu paru čestitamo!

Velika nesreča bi se bila kmalu pripetila dne 29. p. m. g. Mihaelu Mariniču bivšemu deželnemu poslancu. Šel je namreč kot član okr. šol. sveta nadzorovat gradbo novega šolskega sopsloja v Kojško in mu je ob tej priliki padel na glavo kos opeke, ki mu je lobanjo nekoliko poškodoval. Dobro, da ni bila opeka cela, ker bi bila sicer poškodba mnogo večja, če ne smrtna. G. Mariniču so takoj rano izprali potem se je pa peljal v Gorico do zdravnika. — Nadejati se je, da ne bo imela nesreča nikakih posledic.

Števerjan. »Novi Čas« piše, da so Števerjanci lenuhi. V zadnjem »N. Č.« prooča nek Števerjanec o tukajšnji vinski letini in vabi kupee v občino. Mi bi se tega dopisa iz srca veselili, če bi ne bil začutil dopisnik potrebe zbasti tukajšnje ljudstvo s svojim zlobnim želim. V poročilu piše novostrujar dobesedno: »Tisti, ki so bili leni in imajo manj vina in slabega, pravijo, da je kriv dr. Breclj, ker je proti vinu.«

Po domače se to pravi, delati se z ljudstvom norca in nesramno lagati! O lenobi pri števerjanskem ljudstvu naj »N. Č.« lepo molči! Nočemo sicer tajiti, da bi marsikdo lahko nekoliko bolj smotreno in marljivo obdeloval svoje vinograde, a odločno smo proti temu, da bi sedal kak tukajšnjih modrijanov na sodni stol in v »N. Č.« splošno blatil števerjance, ki so imeli slabo letino ter jih zmerjal z lenuhi. Kdor je tako srečen, da mu ni toča potolkla, naj lepo spravi svoj pridelek in Boga zahvali, da mu ga je dal. **To je krščansko, ne pa zmerjati** in bahati se po časopisih.

Kar se pa tiče g. dr. Brecljna, bi bilo časa, da ga puste števerjanski novostrujarji že enkrat pri miru in ga ne vlačijo v vsako godljo. To ni lepo! Mi g. dr. Brecljna poznamo in cenimo, kolikor je treba, a nikakor ga nimamo za vsegamogočnega, zato mu tudi ne pripisujemo krivde radi toče in slabe letine.

Žalostno je, da nas hoče novostrujarski števerjanski dopisnik slikati v javnosti za lene, neumne, zato njegove laži iz dna duše z ogorčenjem zavračamo. Če dopisnik »N. Č.« jezi naše naziranje glede politike v naši deželi, nas to nič ne briga. Mi pojdemo po svoji poti naprej, tudi če bo novočasar še tako upil, da so števerjanci lenuhi in še tako dokazoval, da zna g. dr. Breclj delati tudi točo.

Števerjan. Deželni odbor je zavrnil pritožbo g. A. Cotiča in tovarišev glede imenovanja častnih občanov, ker je ista neutemeljena. S tem je torej zadeva častnih občanov števerjanskega županstva, o katerih smo svoječasno že poročali, končno rešena.

Ogenj. Zgorela je v četrtek ponoči v Šempasu žaga g. Josipa Hvala. Škoda je velika, ker je bila žaga jako moderno urejena in ker je zgorela tudi precejšna množina lesa. Žaga je bila zavarovana, ne pa les. Kako je nastal ogenj ni znano, a najbrže s cigareto.

Iz ajdovskega okraja.

a Lokve pri Trnovem. Od nas je šlo polno moških v svet, na Hrvaško in na Dolenjsko s trebuhom za kruhom. Torej ostane le malo moških doma. Na tujem delajo pragove za železnico. Letos smo navzlic slabemu vremenu pridelali prav lep krompir. Repa pomladanska je tudi prav lepa. Ena tehta 4 kg. —

Na Lokvah homo imeli češčenje sv. Rešnega Telesa na 12. t. m. s tridev-nico.

Iz cerkljanskega okraja.

c Drežnica. — Novo ustanovljeno prostovoljno gasilno društvo v Drežnici je sprejelo v zadnjem času — od tvrdke Jergitsch v Celovcu — naročeno novo brizgalno ter drugo gasilno opravilo. Pri vajah se je brizgalna preskusila. Ker popolnoma odgovarja svojemu namenu, smo prav zadovoljni z njo, posebno ker je jako pripravna za naše kraje.

Iz komenskega okraja.

Iz Komna. Kakor smo poročali v zadnji številki, je pogorela v Preserjah hiša, v kateri je imel knjigovez svojo delavnico. Sedaj se nam o tem še poroča: Zaradi požara v Preserjah so sedaj aretirali Drežčka od Bašovih in pa knjigoveza, ker sta na sumu, da bi bila zažgala hiša, ki je bila zavarovana za 3.500 K, oprava in pa knjigovezovo orodje pa je bilo zavarovano za 6.500 K. — Knjigovez ima ženo iz Rihemberka. Sosedom je povedal, da gre na trgatve k njenim sorodnikom. Orožnik pa je vprašal pri sorodnikih v Rihemberku, ako se knjigovez nahaja tam. Povedali so mu, da ga sploh ni bilo in da je najbrže pri Bašovih. Orožnik ga je poiskal pri Bašovih ter ga vprašal, kje je bil za časa požara. Knjigovez odgovori, da v Rihemberku. Ta laž je orožniku zadostovala, da je bil sum utemeljen in je odvedel knjigoveza v zapor. Drežček pa je bil oskrbnik pogorele hiše in pa zastopnik raznih tvrdk. Na sumu je, da je knjigovezu pomagal pri zažiganju.

ku Komen. Na dan tombole dne 3. avgusta se je nesla sv. Popotnica v Preserje. Duhovnika je srečal voz, na katerem so bila dekleta in mladeniči iz Kostanjevice, ki so se pa tako grdo vedeli, da je bil duhovnik primoran jih opomniti. Ker pa opomini niso pomagali, je naznanil vero moteče vedenje. Dotičniki so imeli minoli teden tozadevno opraviti pri sodnji v Komnu, a zdi se, da bodo morali v ti zadevi odgovarjati tudi v Trstu. Na dan obravnave so se v Komnu zopet nedostojno vedli. — Dotičnim nekultivirancem bi priporočali, naj čitajo v čitalnici, kako se vedejo vladarji, ki so pač nekaj več in bolj učeni kot Kostanjevi, kadar srečajo sv. Popotnico. Ali ne vedo, da je Rudolf Habsburški, prvi avstrijski cesar iz Habsburške rodovine v XIII. stoletju stopil raz konja ter ga ponudil duhovniku, ko je videl, da se hoče ta sezuti da bi prevredel narasli potok? Ali ne vedo, da je naš cesar dal ustaviti na Praterju svojo kočijo, stopil iz nje ter gologlav pokleknil ko je zagledal duhovnika s sv. Popotnico?

Kmetijsko društvo v Vipolžah bode imelo dne 12. oktobra izvanredni občni zbor v društvenih prostorih ob 3¹/₂ uri popoldne. Dnevni red po pravih.

km Sveto. Grozdje iz vipavskih vinogradov je doma. — Naš cerkovnik se je odpovedal službi zaradi starosti. Ako kdo misli prevzeti ta posel, naj se nauči streči pri sv. maši do novega leta.

km Skrbina. Posestnik Čotar (Simc) si je napravil novo žago z motor-

jem na bencin, ki dobro vspeva. Naprava je za nas jako koristna. Čotar je tudi kočar in sodar — in vse samouk. — Misli napraviti tudi mlin.

km Sveto. (Poroka.) Dne 8. t. m. sta se poročila v Svetem Dominik Jazbec in Karlina Kovačič, hči cerkovnika. — Obilo sreče!

kmS Krasa smo dobili vse polno dopisov glede trgatve, tako da nam nedostaja prostora za objavo. Na splošno so vsi zadovoljni s trgatvijo, mi pa jim svetujemo, naj izkažejo za to Bogu svojo hvaležnost.

km Saje v dimniku so se unele v Temnici dne 4. t. m. A. Durciku. Ogenj so kmalu pogasili.

km Kraški teran bo letos izvrsten.

km Prosimo pojasnila. Iz Temnice nam pišejo: Neki rezervist iz boljše družine je bil pri vojaki na vajah. Dobil je mesečno podporo, kar je prav. Ni pa prav, da drugi bolj potrebni rezervisti niso dobili te podpore. Prosimo, da bi se mu to pojasnilo od pristojne strani.

km Mnogo nepotrebnih stroškov so imeli nekateri Temničani zaradi nes pametnega govorjenja. Prišla je cela zadeva pred sodišče, kjer pa so se po dolgih posvetovanj stranke poravnale. Advokati so si menciali roke, toženci in obtoženci pa bodo šteli velike svote denarja. Ljudje pamet je pamet! Jezik za zobmi je najbolje!

Iz sežanskega okraja.

s Kreplje. Vsled vednega deževja je tudi pri nas začelo belo grozdje gniti, zato smo je že potrgali. Grozdja je mnogo. Tudi črnina je lepa. Teran bo letos boljši od onega v minolem letu. (G. dopisniku. Ostali del dopisa priobčimo o priliki! Pozdrav!

s Tomaj. V nedeljo ponoči je ustrelil gostilničar Škerlj na 30 letnega mizarja Franca Jogan ter ga težko ranil. Krogla je obtičala v životu. Joga so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer se nahaja v težkem stanju. O tem dogodku se poroča, da je Jogan hotel iti v vas k eni Škerljevi hčera; Škerlj, ki baje ni zadovoljen, da ljubimkuje Jogan z njegovo hčerko, pa je nanj ustrelil. Škerlj pa izjavlja, da niti vedel ni, kdo je pri hiši, ko je ustrelil. Misli je, da je kak tat ter ga je hotel s strelom preplašiti. Škerlja so vzeli na zapisnik in se nahaja doma.

Iz korminskega okraja.

V Medani priredi v nedeljo 12. okt. 1913. domače izobraževalno društvo jako lepo veselico. Pravimo samo to: »Kdor želi iz srca se nasmejati, naj pride!« Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene, prosi se za obilen obisk.

kr Korminski Lahi in en slovenski napis. G. Franc Toroš je del nad svojo trgovino slovenski napis, kar je vse hvale vredno. To pa laškim nestrpnim ni prav in pošiljajo tozadevni izraz nevolje v tržaški »Piccolo«, ki na jim pomaga. Čut enakopravnosti pač ni doma ne pri naših laških ne pri nemških sosedih. Zato moramo naše narodne pravice tembolj izvajati. Pozabiti pa tudi ne smemo na dolžnosti, ki nam jih nalaga skrb za procvit našega naroda.

kr Iz zapadnih Brd. 5. okt. 1913. Tudi pri nas je sv. Mihael začel trgatve. Izven srede zaradi dežja (1./10.) smo trgali vsaki dan in srečno spravili v suhem vremenu pod streho. Sladčine ima mošt od 17—20 stopinj — gotovo veliko za letošnjo letino. Kupci se niso še oglasili. — Da so kleti pri veletržcih z vinom prepolne lanskega vina, je — neresnica; to je samo govorjenje, da potisnejo ceno letos kolikor mogoče nizko, judovski maneuver! Naj bi vlada tem judovskim in drugim takim pijavkam pošteno okrcale nosove. Sicer se pa temu ni čuditi, ker v Avstriji ima glavno besedo jud, ako ni Italija spredaj. — Po trebujemo solca da nam dozori sirk za polento, da se repa odebeli in fižol sterdi. S točo nam je Bog letos prizanesel, pokažimo mu svojo hvaležnost, da živimo krščansko!

Sante Busolini

trgovec z jedilnim blagom v Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preselil svojo trgovino iz dosedanjih prostorov na Kornu št. 13

v ulico sv. Antona št. 2
[tik trgovine g. Ig. Saunig.

V novih prostorih bo postregel slav. občinstvu z najboljšim blagom, niskimi cenami in dobro postrežbo. — Istotako tudi v svoji

podružnici v Solkanu št. 311.

Obenem priporoča svojo apnenico v Solkanu. Cenj. naročila se sprejema v trgovini v ulici sv. Antona št. 2 in se izvršujejo točno.

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarn sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodaj zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

Najboljše in najmodernejše sukno na moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304.
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštine prosto.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzkyja

v Gorici na sredi Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimске in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Zdravnik

dr. J. Bačer

ordinira

v ulici Tre Re št. 9

v GORICI.

Usnje podplati. Vrvarsko

blago. I. Drufovka, Gorica

nasproti „Monta“, odli-

kovana delavnica nadpla-

tov. — Velika izbira obuvala.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travnku.

Trskino (štoklnevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrstna steklenica tega olja na ravnomere barre po K 1-40, bele barre K 2.

Trskino železno jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, slezni otroki, golaše, malokrvnost itd.

Cena vsake steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se redno v mojem kem. laboratorju predno se napolnjuje steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijska pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Pinter-Lenard

Velika zaloga nagrobnih križev in svetilk

Gorica, Raštelj 7-9

peči. . . .
štedilnikov
in sesalni stroji.

Prvo primorsko avtorizirano stavbeno in kamnoseško podjetje

Alojzije Tavčar

v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune in cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela

Cene zmerne.

Cenjani čitatelji!

Svetuje se Vam, da si ogledate izložbe, kakovost in zalogo raznovrstnega manufakturnega blaga poznane tvrdeke:

HEDŽET & KORITNIK GORICA

vogal Corso Giuseppe Verdi in Via Scuole št. 3—5.

Vedno: Od novega najnovejši, od dobrega najboljši.
Princíp: Majhen dobiček a velik skupiček.
Cene najnižje, stalne.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

Trgovina z usnjem

v Kapuolinski ulici št. 2 („Pri Lizl“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje in najboljših tovarov.* Prodajam vse čevljarke potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba poštena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Trvdka O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici
v hiši „Goriške ljudske posojilnice“
(prej krojaška zadruga.)

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, šteditilnike, peči, kuhinjska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Viktor Toffoli-Gorica

prva zaloga oljkovega olja
Via Teatro 16. — Via Seminario 10.

Oljčno olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedino olje	liter	Kron	1.04
Namizno olje	"	"	1.12
Istrsko-oljčno olje	"	"	1.28
Valona	"	"	1.40
Bari	"	"	1.40
Oneglia	"	"	1.60
Lucca	"	"	2.—
Nizza	"	"	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

♦♦♦♦♦ v GORICI ♦♦♦♦♦

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad.** — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

JOSIP CULOT

v Raštelju št. 2—25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnega, igračk, okraskov za božično drevesce in punčk za igračo.

Razpela iz kovine in lesa, rožni venci, podobice, rokavice iz volne in sukna, moške in ženske nogovice, črevlje in kape za zimsko sezono; zaloga drobnarije za kramarje na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, kovčki, pipe, ustnik, cevi itd. itd. itd.

Vino, motno, zavreto se popravi kakor tudi, tudi odvzame se prevelika množina kisline vinskemu moštu ali vinu. Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Primorskega Lista“ Semeniška ulica 16, II. nadstropje.

Hiša na prodaj. V Števerjanu je na prodaj hiša blizu cerkve št. 198 z lepim razgledom. Široka je 5½ m, 10 m dolga. Hiša je dvanadstropna. Spredej ima dvorišče, za hišo je 200 sežnjev vrta. Ponudbe je poslati na naše upravništvo.

Alojzij Gril, mizarški mojster

v Št. Andrežu pri Gorici št. 81

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo dobro urejeno mizarstvo delavnico in zalogo pohištva. Kdor želi kupiti po ceni, naj se obrne do te tvrdeke. Sprejme tudi naročila po vzorcih. — Plačevanje se dovoljuje tudi na obroke.

Naznanilo preselitve.

Naznanjam da sem svojo trgovino z urami preselil iz hiše št. 25 — — v hišo št. 19 v ravno isto ulico.

JAKOB ŠULIGOJ,

urar c. kr. državnih železnic v Gorici
Gosposka ulica št. 19.

Zaloga zlatnine in srebrnine, šivalnih strojev vseh vrst po nizki ceni.

ODLIKOVANA PEKARNA

JAKIN

Gorica, via Formica

„Priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najboljšo. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilopsetn. S spoštovanjem E. Jakin“

Odlikovana pekarija in sladničarna
K. Draščik
v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)
Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanose in poroke, pinče itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Ugodna prilika!

V trgovini pri soškem mostu št. 63 (Via Ponte Isonzo) v Gorici se dobi vsakovrstno sveže oblačilno blago kakor: srajce, spodnje hlače, razni oksforti in porhanti, obleke za otroke itd. po prav nizki ceni. Blago za moške in ženske obleke pa po tovarniški ceni. — S tako nizkimi cenami postrežem lahko radi tega, ker sem si nabavil veliko množino blaga. Obenem priporočam sl. občinstvu svojo dobroznano delavnico, kjer izvršujem vsa naročila z največjo skrbnostjo. Za obilen obisk, se priporoča
Anton Jug.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

KDOR HOČE KUPITI

dobro in trpežno zimsko blago, naj se obrne zaupno do tvrdeke

IVANČIČ & KURINČIČ

Gorica Gosposka ulica št. 11. Velika izbira drobnarij za šivilje in krojače. — — — — — Velika izbira dežnikov.